

Piteå Kommun

Systematiskt arbetsmiljöarbete inom Utbildningsförvaltningen (SAM)

2018-01-03

Systematiskt arbetsmiljöarbete inom Utbildningsförvaltningen (SAM)

Förskolechef/rektor/verksamhetschef upprättar konsekvens och riskbedömning av

- kommande läsårs organisation
- egenkontrollplan
- arbetsmiljöuppföljning
- handlingsplan av de åtgärder som kommer att genomföras med anledning av Medarbetarenkäten (vart annat år)

Förändringar i organisationen inför läsåret 2017/2018

Sammanställning Norra och Södra området, de vanligaste problemområdena

Problemområde	Beskrivning av risk för ohälsa och olycksfall	Åtgärder, ansvarig
Vikarieanskaffningen, vikariebrist	Stress om flera personer är borta/sjuka samtidigt. Svårt att genomföra planerade aktiviteter. Personal som inte är sjuk/ledig får en ohälsosam arbetsbelastning då de i större utsträckning måste täcka upp. PUT-tiden försvinner.	Hösten 2017 infördes nya rutiner avseende beställning av vikarier för planerad frånvaro via Bemanningseenheten
Stora grupper, klasser, fritidsgrupper och för få klassrum	Trångt, hög arbetsbelastning, högre ljudvolym, sämre ventilation, aldrig material på plats.	Behov av fler lokaler i organisationen utifrån volymökningen
Byte av lokal	Stress, oro för berörd personal i och med flytt av alla grejor och material. Kan medföra stress, då personal ska arbeta ihop i nya lokaler, nya arbetslag och rutiner.	Rektor/Förskolechef är ansvarig
Närvarosystem, Skola 24 och nuddisar på fritids	Stress, oro inför förändring. Hur ska det fungera.	Uppföljning av systemet har genomförts och visar på att personalen upplever systemen mycket positivt
Organisation och integrering av nyanlända hösten 2017 Nivåanpassad undervisning av nyanlända	Hög arbetsbelastning för berörda pedagoger.	Stor omsättning av nyanlända har genomsyrat hela organisationen, men pedagogerna har visat stort engagemang för att möta de nyanlända på bästa sätt
Organisationsförändring, delad tjänst	Stress och oro då personal behöver byta arbetsställe Ökad arbetsbelastning	Rektor/förskolechef är ansvarig

Egenkontroll samt arbetsmiljöuppföljning

Sammanställning Norra och Södra området, de vanligaste problemområdena

Problemområde	Beskrivning av risk för ohälsa och olycksfall	Åtgärd/ ansvar
Påfrestande arbetsförhållanden för lärare/fritids- pedagoger/ förskollärare. Trötthet efter arbetet Arbetsbelastning	Personalen upplever att arbetsbelastningen är hög eller för hög. Personalen uppger att de i perioder upplever hög arbetsbelastning. Känsla av trötthet efter arbetsdagens slut.	Rektor/förskolechef ansvarar för den inre organisation för att skapa en god arbetsmiljö
Rektors arbete med inspektionerna. Uppföljning av egenkontrollplaner samt utvärdering och riskbedömning av planer skapar stress hos chefer och pedagoger	Stress. Arbetsuppgifter läggs på eftersom utan någon tydlig feedback eller respons eller märkbar förändring.	Översyn av ledningsfunktionen genomförs våren 2018
Vikariebrist Förändrade regler för bokning av vikarier	Få vuxna på många barn/elever Stor risk för sjukskrivningar. Stress även för den som är sjuk – kollegor får ingen vikarie. Oro, stress över att bli drabbad och inte få hjälp när någon är borta. Irritation och besvikelse över minskad frihet att rå över sin tid vilket sprids i kollegiet. Få vuxna på många barn/elever För lite personal kan skapa osäkerhet i verksamheten.	Arbetsgivaren tillsammans med de fackliga organisationerna har påbörjat ett arbete hur utbildningsförvaltningen ska möta framtida kompetensförsörjning på lång- och kort sikt med utgångspunkt att fler personer börjar sin anställning vid utbildningsförvaltningen och kvalitetssäkrar eleverna rätt till utbildning
Stora barngrupper	Säkerhet och trygghet för barn minska. Bemanning på förskolan sårbar. Trötthet, stress, sjukdom PUT tid försvinner och planerad verksamhet begränsas.	Om barngrupperna ska minska finns behov av utökad antal lokaler och personal i organisationen
För trångt i klassrummen. Lokalerna och utrymmen är inte anpassade för X antal barn/elever. Trångt i lokalerna. Flera elever i samma byggnad.	Dålig luft, huvudvärk, hög ljudnivå, öppna ytor som ger hög ljudnivå. Stress, konfliktsituationer mellan elever.	Behov av fler lokaler i organisationen utifrån volymökningen

Problemområde	Beskrivning av risk för ohälsa och olycksfall	Åtgärd, ansvarig
Ventilation Luftkvalitet och inomhusklimat. Känns som om luften står stilla.	Personalen upplever att luftkvalitén/ inomhusklimatet i förskolans/ skolans lokaler inte är tillfredställande. Underdimensionerad? Temperaturen är ojämn i skolans lokaler; vissa rum för varma andra för kalla. Temperaturväxling – kallt, varmt efter helger Astma, trötthet, yrsel, huvudvärk, torra ögon och röda ögon.	Fastighets- och service kontoret
Buller	Ljudöverföring mellan rum, störande ljud av skolor, överhörning mellan rum. Hörselskador.	Fastighetskontoret
Trafiksituationen Avlämningsplatser	Hämtning/lämning av barn/elever, skolskjuts	Information till vårdnadshavare. Bättre planering vid ombyggnation- och nyetablering En lokalgrupp jobbar med förbättringar av befintliga utemiljöer och då ingår trafiksituationen
Klimatförändringar	Årstidernas olika risker, sol, halka, smältvatten, snöhögar. Vid snösmältning uppstår möjligheten för barn att krypa under eller över staket och grindar. Snösmältningen innebär stora mängder vatten.	En lokalgrupp jobbar med förbättringar av befintliga utemiljöer och då ingår trafiksituationen
Många olåsta ingångar	Obehöriga kan ta sig in.	Fastighetskontoret i samarbete med rektor
Utagerande elever	Elev/elevernans och personalens säkerhet.	Rektor är ansvarig
Följa egenkontrollplanen vid städning.	Följs inte städplanen försämras barnens/elevernans och pedagogernas hälsa, allergier och sjukdomar. Stress. Arbetsuppgifter läggs på eftersom utan någon tydlig feedback eller märkbar förändring.	Gränssnittet behöver tydliggöras i samverkan med städenheten
Egenkontroll av stoppade möbler, mattor och gardiner av pedagoger	Tidsbrist och stress att hinna med soffor, fåtöljer och mattor en gång/ månad. Fysiskt betungande för de som ska dammsuga och om de inte sköts är de en risk för de personer som är känsliga mot damm. Ökad arbetsbelastning för de som ska byta eller tvätta.	Utbildningsförvaltningen arbetar för en modellförskola vad gäller lärandemiljö.
Belamrade ytor och öppen förvaring	Tidsbrist och stress att hinna med att tömma belamrade ytor så att lokalvårdarna kan städa ytorna alternativt att själv torka ytorna. Ökad arbetsbelastning att plocka undan och hålla fritt ovanpå skåp och hyllor. Dammksamlingar som är risk för damm känsliga personer. Svårstädade ytor som är tunga att städa.	Rektors/förskolechefs ansvar att succesivt byta ut skåp och förvaring som är ändamålsenliga för en god arbetsmiljö

Medarbetarenkäten genomförd hösten 2016

Sammanställning Norra och Södra området,
förbättringsåtgärder som verksamheterna arbetar med

Prioriterat förbättringsområde	Åtgärd
Hälsa	Aktiviteter inom friskvård Aktiviteter med hälsofrämjande fokus 2 ggr/år Måttlig arbetsbelastning Möjlighet att ta ut friskvårdstimme Trivselskapande aktiviteter
Lärande och utveckling	Utbildning och fortbildning Ämnesinriktad fortbildning Mer resurser till skolan – elever i behov av särskilt stöd
Trivsel, arbetsglädje	Lyfta och peppa Spontana roligheter Arbetsro och respekt i arbetsrum Mobilvett och etikett Alla barn allas ansvar Visa uppskattning genom att ge varandra positiv feedback Ha en positiv inställning till arbetet, alla kollegor och alla barn Visa intresse för andras verksamhet

Medarbetarenkäten

Sammanställning Norra och Södra området, de vanligaste åtgärder som verksamheterna ser behöver förbättras

Förbättringsbehov	Förslag på åtgärd
Friskvård	Möjlighet att köpa utrustning och kläder Ta bort friskvårdstimmen och ge mer bidrag Högre friskvårdsbidrag Bredare valmöjligheter på aktiviteter Kommunala gruppPASS Schemalägg friskvårdstimman Starta gruppträning Rutinträning = gratis träningskort Kom igång grupper
Hälsokontroll	Erbjudande om årlig hälsokontroll